



เวียดนามส่งเสริมการส่งออกมะพร้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรม

1. เนื้อข่าว

มะพร้าวถูกจัดให้เป็นหนึ่งในพืชอุตสาหกรรมหลัก 6 ชนิดของเวียดนาม ตามแผนแม่บทสำหรับการพัฒนาพืชอุตสาหกรรมที่สำคัญภายในปี 2573 ซึ่งแผนดังกล่าวถูกออกแบบเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจและเพิ่มมูลค่าให้กับภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมของประเทศ โดยพืชอุตสาหกรรมหลัก 6 ชนิด ได้แก่ มะพร้าว, กาแฟ, ยางพารา, ชา, เม็ดมะม่วงหิมพานต์, และพริกไทย

อุตสาหกรรมมะพร้าวของเวียดนามเติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 180 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2553 เป็นกว่า 900 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2566 และคาดว่าจะทะลุ 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567

ภายในปี 2573 พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั่วประเทศคาดว่าจะคงที่อยู่ระหว่าง 195,000–210,000 เฮกตาร์ โดยพื้นที่หลักจะอยู่ในลุ่มแม่น้ำโขง (170,000–175,000 เฮกตาร์) ส่วนที่เหลือกระจายอยู่ในภูมิภาคชายฝั่งตอนกลางใต้ ชายฝั่งตอนกลางเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ ของประเทศ



ในการประชุม "การเชื่อมโยงการผลิตและการบริโภคผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว" เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2567 นาง Nguyen Thi Thanh Thuy ผู้อำนวยการกรมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบทเวียดนาม (MARD) ได้กล่าวว่า ตาม Decision 431/2024/QĐ-BNN-TT ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการปลูกและพัฒนาผลผลิตมะพร้าว โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการรักษาพื้นที่ปลูกมะพร้าวไว้ที่ 200,000 เฮกตาร์ภายในปี 2573 ซึ่งพื้นที่ปลูกมะพร้าวได้บรรลุเป้าหมายแล้ว การพัฒนาในอนาคตเป็นการมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์และการใช้ประโยชน์จากผลพลอยได้จากมะพร้าว เพื่อสร้างสินค้าเพิ่มมูลค่าหลากหลายประเภท

มะพร้าวจากเวียดนามได้รับการยอมรับในตลาดสหรัฐอเมริกาและยุโรป พร้อมกับการเจรจาเพื่อเปิดช่องทางการส่งออกอย่างเป็นทางการไปยังจีน ซึ่งเปิดโอกาสสำคัญในการเติบโตให้กับอุตสาหกรรมนี้ นาง Nguyen Thi Thanh Thuy ได้ชี้ให้เห็นว่าร้อยละ 30 ของพื้นที่ปลูกมะพร้าวในปัจจุบันได้มาตรฐาน Vietnamese Good Agricultural Practices (VietGAP) และร้อยละ 30 ของพื้นที่ปลูกได้รับรหัสการตรวจสอบย้อนกลับ (traceability codes) ความก้าวหน้าดังกล่าวช่วยเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และรายได้ของเกษตรกร ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มะพร้าวแปรรูปมีศักยภาพสูงในการเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูง

ตามข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบท (MARD) จีนซึ่งมีความต้องการมะพร้าวปีละประมาณ 4,000 ล้านลูก โดย 2,600 ล้านลูกเป็นมะพร้าวสด กำลังกลายเป็นตลาดสำคัญสำหรับมะพร้าวจากเวียดนาม โดย MARD และกรมศุลกากรของจีน ได้ลงนามในพิธีสารที่อนุญาตให้มะพร้าวสดจากเวียดนามสามารถส่งออกไปยังจีนได้อย่างเป็นทางการ ดังนั้น การปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสุขอนามัยพืช ความปลอดภัยทางอาหาร และการขึ้นทะเบียนสถานที่เพาะปลูกและสถานที่ที่ใช้ในการบรรจุหีบห่อผลิตภัณฑ์ เป็นสิ่งสำคัญในการรักษาเสถียรภาพของอุปทานในตลาดนี้

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากสคต. ณ นครโฮจิมินห์ ระหว่างวันที่ 23 – 27 ธันวาคม 2567

นาย Ngo Xuan Nam รองผู้อำนวยการสำนักงาน SPS Vietnam ได้ประมาณการว่าการส่งออกมะพร้าวสดไปยังจีนอาจสร้างรายได้ถึง 250 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 คิดเป็นร้อยละ 25 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของอุตสาหกรรมนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เข้มงวดเกี่ยวกับปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่มีได้ในสินค้าเกษตร (Maximum residue limit for pesticide: MRL) ซึ่งไม่เพียงแต่ในจีน แต่ยังรวมถึงสหภาพยุโรปด้วย

ตามข้อมูลจากนาย Huynh Quang Duc รองผู้อำนวยการสำนักงานเกษตรและพัฒนาชนบทจังหวัดเบนแจ (Ben Tre) ระบุว่า จังหวัดเบนแจมีพื้นที่ปลูกมะพร้าวมากกว่าร้อยละ 88 ของพื้นที่ปลูกมะพร้าวในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง และเกือบร้อยละ 42 ของพื้นที่ปลูกมะพร้าวทั่วประเทศ สร้างมูลค่าการส่งออกกว่า 350 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี จังหวัดเบนแจได้พัฒนาพื้นที่ปลูกมะพร้าวจำนวน 133 แห่ง พร้อมมีรหัสการตรวจสอบย้อนกลับ ครอบคลุมพื้นที่กว่า 8,300 เฮกตาร์ และขยายพื้นที่การปลูกมะพร้าวอินทรีย์ ครอบคลุมกว่า 20,700 เฮกตาร์ ความพยายามเหล่านี้ทำให้จังหวัดเบนแจกลายเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบคุณภาพสูงที่สำคัญสำหรับตลาดต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น จีน แคนาดา และเกาหลีใต้

นาย Nguyen Phong Phu ผู้อำนวยการฝ่ายเทคนิคของบริษัท Vina T&T Group ให้ความเห็นว่าแม้ว่าจีนจะเป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงแต่ก็มีการแข่งขันสูงเช่นกัน ดังนั้น ธุรกิจเวียดนามจึงต้องปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ เสนอราคาที่แข่งขันได้ และต้องมั่นใจในความปลอดภัยทางอาหาร การปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสุขอนามัยพืชและความปลอดภัยที่เข้มงวดของจีน รวมถึงมาตรฐานของสหภาพยุโรป จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการจัดการคุณภาพที่แข็งแกร่ง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) การตรวจสอบย้อนกลับ และการทดสอบตัวอย่างสินค้าก่อนการส่งออก

นาย Le Xuan Hoa รองอธิบดีกรมคุณภาพ การแปรรูป และการพัฒนาตลาด กระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบทเวียดนาม กล่าวว่า การที่มะพร้าวได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มพืชอุตสาหกรรมหลักเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ แม้ว่าการลดภาษีจากความตกลงการค้าเสรีจะสร้างโอกาส แต่ก็ยังมีความท้าทายผู้ประกอบการและรัฐบาลท้องถิ่นต้องกำหนดกลยุทธ์เพื่อยกระดับมูลค่าและชื่อเสียงของผลิตภัณฑ์มะพร้าว พร้อมทั้งสนับสนุนเกษตรกรในการพัฒนาผลผลิต ธุรกิจต้องมีกลยุทธ์เพิ่มราคาส่งออกเพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนในตลาดโลกที่เชื่อมโยงมากขึ้น

(แหล่งที่มา <https://vietnamnews.vn/> ฉบับวันที่ 15 ธันวาคม 2567)

2. วิเคราะห์ผลกระทบ

เวียดนามเป็นหนึ่งในผู้ผลิตมะพร้าวรายใหญ่ของโลก โดยอยู่ในอันดับที่ 6 เนื่องจากมีพื้นที่ปลูกมะพร้าวจำนวนมากและมีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกมะพร้าว โดยมะพร้าวในเวียดนามส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศ เช่น จังหวัดในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงและชายฝั่งตอนกลาง ซึ่งมีพื้นที่ปลูกมะพร้าวรวมกันมากถึง 200,000 เฮกตาร์ อุตสาหกรรมมะพร้าวของเวียดนามมีความสำคัญทั้งในด้านการผลิตและการส่งออก ผลผลิตมะพร้าวของเวียดนามใช้ทั้งในการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะในตลาดอาเซียน สหรัฐอเมริกา ยุโรป และจีน เวียดนามมีการส่งออกผลิตภัณฑ์มะพร้าวแปรรูป เช่น น้ำมันมะพร้าว กะทิ และผลิตภัณฑ์จากเนื้อมะพร้าว รวมถึงมะพร้าวสด

การที่เวียดนามเป็นผู้ผลิตมะพร้าวรายใหญ่ช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศมีการเติบโตในภาคเกษตรกรรม ซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกของมะพร้าวมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปี 2566 ที่มูลค่าการส่งออกมะพร้าวจากเวียดนามสูงกว่า 900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และคาดว่าจะเกิน 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567

นอกจากนี้ ตามประกาศศุลกากรของจีน เลขที่ 108/2024 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2567 มะพร้าวสดจากเวียดนามได้รับการอนุญาตให้นำเข้าจีนอย่างเป็นทางการ ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญในการเปิดตลาดใหม่สำหรับมะพร้าวจากเวียดนาม การอนุมัติการส่งออกมะพร้าวสดไปยังจีนจะช่วยเพิ่มโอกาสในการส่งออกผลิตภัณฑ์มะพร้าวของเวียดนามไปยังตลาดจีนที่มีความต้องการมะพร้าวจำนวนมาก โดยเฉพาะมะพร้าวสด ซึ่งจีนเป็นตลาดใหญ่ที่มีความต้องการมะพร้าวต่อปีหลายพันล้านลูก การที่เวียดนามสามารถส่งออกมะพร้าวไป

ยังจีนอย่างเป็นทางการจะเป็นการขยายตลาดไปยังอีกหนึ่งตลาดสำคัญ นอกจากนี้เวียดนามยังได้ขยายตลาดมะพร้าวไปยัง สหรัฐอเมริกา และ ยุโรป ซึ่งเป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงในด้านการบริโภคผลิตภัณฑ์มะพร้าวแปรรูปต่าง ๆ เช่น น้ำมะพร้าว กะทิ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ใช้มะพร้าว

การขยายตลาดของเวียดนามมีผลกระทบต่อการส่งออกมะพร้าวจากไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ส่งออกมะพร้าวสำคัญในตลาดโลก ไทยมีบทบาทสำคัญในการส่งออกมะพร้าวไปยังหลายตลาดทั่วโลก โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียและตะวันตก รวมถึงการส่งออกผลิตภัณฑ์มะพร้าวแปรรูปที่เป็นที่นิยมในหลายประเทศ เมื่อเวียดนามเริ่มมีบทบาทสำคัญในตลาดเหล่านี้และได้รับอนุญาตให้นำเข้ามะพร้าวสดไปยังจีน การแข่งขันในตลาดเหล่านี้จะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในด้านมะพร้าวสด ซึ่งจีนเป็นตลาดที่มีความต้องการสูงในการนำเข้ามะพร้าวสด เพื่อใช้ในการผลิตน้ำมะพร้าวและผลิตภัณฑ์อื่นๆ การที่เวียดนามสามารถส่งออกมะพร้าวสดไปยังจีนได้จะทำให้เวียดนามเป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในตลาดนี้

3. นำเสนอโอกาส/แนวทาง

การที่เวียดนามเริ่มขยายตลาดมะพร้าวและกลายเป็นคู่แข่งที่สำคัญในตลาดโลกไม่ได้เป็นแค่ความท้าทายสำหรับผู้ประกอบการไทยเท่านั้น แต่ยังเปิดโอกาสให้ไทยสามารถพัฒนาและปรับกลยุทธ์เพื่อรักษาความเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมมะพร้าวโลก โดยการเพิ่มมูลค่าและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ขยายตลาดไปยังกลุ่มที่มีความต้องการสูง และปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ทั้งนี้จะช่วยให้ไทยยังคงสามารถแข่งขันและมีบทบาทสำคัญในตลาดมะพร้าวระดับโลกต่อไป